

Dosarul nr. 1ra-28/2020

prima instanță: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău (jud: N. Șova)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: E. Cobzac, L. Ouș, L. Brînza)

D E C I Z I E
În numele Legii

25 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Galina Stratulat

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de declarat de inculpatul Florea Anatolie XXXXX, reprezentat de avocatul Tudor Coadă, împotriva deciziei din 25 ianuarie 2018 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui

Florea Anatolie XXXXX,

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 01.09.2013 până la 02.03.2016;

Instanța de apel de la 06.06.2016 până la 25.01.2018;

Instanța de recurs de la 24.05.2019 până la 25.06.2020;

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința din 02 martie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău Florea Anatolie XXXXX a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod Penal și în temeiul art. 72 Cod Penal i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Florea Anatolie XXXXX a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod Penal și în temeiul art. 72 Cod Penal i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe termen de 8 (opt) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de gestionarea mijloacelor bănești sau a bunurilor materiale pe un termen de 5 (cinci) ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod Penal pentru concurs de infracțiuni i-a fost stabilită lui Florea Anatolie XXXXX prin cumul parțial al pedepselor aplicate, o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 (nouă) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de gestionarea mijloacelor

bănești sau a bunurilor materiale pe un termen de 5 (cinci) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul ispășirii pedepsei aplicate lui Florea Anatolie XXXXX a fost calculat din momentul punerii în executare a sentinței, incluzând termenul arestului preventiv și arestului la domiciliu de la 30 iunie 2011 până la 13 august 2013 și de la 13 august 2013 până la 02 iulie 2014 inclusiv.

Măsură preventivă aplicată inculpatului Florea Anatolie XXXXX în formă de liberarea provizorie sub control judiciar, cu restricțiile impuse prin Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2014 a fost menținută până la intrarea în vigoare a sentinței.

Corpurile delictive: 3 (trei) CD cu înregistrarea materialelor de prelucrare operativă; 22 (douăzeci și două) CD cu interceptările înregistrărilor telefonice s-a dispus de păstrat la materialele dosarului pe tot parcursul păstrării cauzei penale după intrarea sentinței în vigoare.

Corpul delict: o geantă sportivă de culoare neagră, nefiind solicitată de a fi restituită de nici un participant la proces sau alte persoane, s-a dispus a fi păstrată la materialele cauzei până la rămânerea sentinței definitive, ulterior urmând a fi distrusă.

Corpurile delictive: suma de 2810 (două mii opt sute zece) euro, cu nominalul și seria bancnotelor: 200 euro - X02550921104; 100 euro - S26629224604; S07525267432, S07121639932, N46091589357, S02301555787, S17250432505, S07709893747, S13840549063, N53075807184, X02708449184, X04779816554, S12987284182, S23377915123, S22796176867, S14508235105, S23882428816, S09418589755, X01354037942, X01904827738; 50 de euro - X61711624991, V38030768788, X42204174023, S35338172299, V44044240315, X29474869862; 20 de euro - U69324465497, X19673119199, X32986823105, S22079013253, S28974036211, X20943973037, M83297052985, H21021416307, U59135296442, T36921619518; 10 euro - N5454223295079, N54223295061, X52861203272, X49763802251, X55152349436, S06892859419, N27223145166, N31223134974, X58369335698, U61177590068, X36346360565, UI1806474685, N15200162859, U41692473086, X43132604717, S06607797811, Y10463701366, Y55434162097, U23719099208, U01862198528, P16352315317; suma de 2312 (două mii trei sute doisprezece) grivne ucrainesti, cu nominalul și seria bancnotelor: 200 grivne - BA3654230, BИЦ 1940142, AE9313108, B37155285, BИ2339600, BД5705125, EИЦ2437307, BA8825857, EЧ 0511918, BE1349646, EX8309534; 100 grivne - BE2391865; 10 grivne - ЗГ6453099; 1 grivnă - ПЦ8386631, 1718091623; suma de 200 (două sute) euro cu nominalul și seria bancnotelor: 100 euro - S23842437883; 50 euro - S30439894966; 10 euro - X46223353883; X50784854411, Y30166432435, Y55422798328, X50888716868; suma de 2510 (două mii cinci sute zece) lei cu nominalul: 200 lei - 2 bancnote; 100 lei - 4 bancnote; 50 lei - 30 bancnote, 20 lei - 3 bancnote, 10 lei - 12 bancnote, 5 lei - 3 bancnote, 1 leu - 15 bancnote, toate care sunt anexate la materialele cauzei penale, s-au trecut, forțat și gratuit, în proprietatea statului la bugetul de stat, după intrarea sentinței în vigoare.

Corpurile delictive pistol mitralieră de model „AKS-74U” cu nr. 219177, încărcătorul de cartușe pe care se află inscripția M 40 și două lansatoare de grenade de model „Muha” cu numerele B 48055 și respectiv B 43807 și care se păstrează în depozitul de arme al MAI, în temeiul art. 106 Cod penal s-au confiscat și s-au trecut, forțat și gratuit, în proprietatea statului, cu remiterea acestora Ministerului Afacerilor

Interne al RM pentru adoptarea soluției corespunzătoare, după intrarea sentinței în vigoare.

S-a încasat de la Florea Anatolie XXXXX în beneficiul statului, la bugetul de stat, suma de 9 200 (nouă mii două sute) Euro sau echivalentul acesteia în monedă națională la cursul BNM la data executării sentinței, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a se pronunța prin sentință, instanța de fond a stabilit în fapt că inculpatul Florea Anatolie XXXXX, la 14 iunie 2011, aproximativ la orele 10:00 min., urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, aflându-se lângă Mănăstirea „Sf. Mucenic Teodor Tiron”, situată în mun. Chișinău, str. Ciuflea 12, a primit de la cet. XXXXX, care colabora în mod confidențial cu organele care exercită activitatea operativă de investigații și avea însărcinarea de a efectua o achiziție de control a armelor de foc, mijloace bănești, luate din fondurile speciale ale SIS în sumă de 4 700 de euro, care conform cursului valutar al BNM la data de 14 iunie 2011 constituiau 76 956,39 de lei, pe care i-a însușit fără a transmite dispozitivul explozibil, care putea fi activat de la distanță și pistolul de model „Ghiurza”, promise lui XXXXX.

Acțiunile inculpatului Florea Anatolie au fost încadrate în drept de către instanța de fond în baza art. 190 alin. (4) Cod Penal RM, după indicii calificativi - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții mari.

Instanța de fond a mai stabilit că Florea Anatolie XXXXX este învinuit conform actului de acuzare că prin înțelegere prealabilă și împreună cu persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, a săvârșit procurarea, păstrarea și comercializarea armelor de foc și munițiilor fără autorizație corespunzătoare.

Astfel, inculpatul Florea Anatolie se învinuiește de faptul că în perioada anului 2010 a procurat de la persoane neidentificate de către organul de urmărire penală arme de foc și muniții, pe care o perioadă nedeterminată le-a păstrat la domiciliul său, amplasat în mun. Chișinău, str. XXXXX 9/4, ap. 22, contrar prevederilor Legii cu privire la arme nr. 110-XII din 18 mai 1994 (în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii).

La 03 martie 2011, în procesul efectuării măsurii operative de investigație, achiziția de control, de către XXXXX care colabora în mod confidențial cu organele ce exercită activitatea operativă de investigații, au fost procurate contra sumei de 2 700 de euro de la Florea Anatolie, un automat de model „Kalașnikov-AKS” cu număr de serie 219177 și un încărcător cu 30 cartușe calibrul de 5,45 mm.

Ulterior, inculpatul Florea Anatolie continuându-și activitatea criminală, la 17 martie 2011, în schimbul mijloacelor bănești în sumă de 1 800 de euro, a comercializat cet. XXXXX, care colabora în mod confidențial cu organele care exercită activitatea operativă de investigații și efectua acțiunea operativă de investigații - achiziția de control, două unități de aruncătoare de grenade de model „Muha”, cu numerele de serie B 48055 și B 43807.

Conform concluziei raportului de expertiză nr. 2289 din 01 iulie 2011 pistolul-mitralieră cu nr. 219177, achiziționat de la cet. Florea Anatolie se referă la categoria armelor de foc și este o armă militară de luptă, model AKS-74U, cu țeava ghintuită cal. 5,45x39 mm, cu lovitură centrală, confecționat în condiții de uzină în Rusia în anul 1982. Pistolul-mitralieră nr. 219177 este în stare de funcționare și util pentru trageri. Treizeci de cartușe se referă la muniții, sunt cartușe militare de calibrul 5,45 mm (5,45x39) cu lovitură centrală cu glonț de oțel, confecționate în condiții de uzină

și destinate pentru efectuarea de trageri din pistoalele- mitralieră de tipul AK-74, AKS-74, AKS- 74U, puștile militare de tipul RPK-74, RPKS-74 ș.a. și sunt utile pentru tragere. Totodată, conform raportului de expertiză nr. 560 din 21 iulie 2011 obiectele achiziționate la 17 martie 2011 de la Florea Anatolie reprezintă lansatoare de grenade antitanc de tip „RPG-18” (Muha), confecționate industrial în anul 1974 în URSS, care sunt arme de foc de unică folosință, destinate pentru nimicirea tancurilor, anti tunurilor și altor mijloace mecanizate și blindate ale adversarului, neutralizarea (nimicirea) personalului și mijloacelor de foc adăpostite și neadăpostite. În interiorul fiecărui dispozitiv de lansare este câte o lovitură cumulativă de tip „RG-18”, care face parte din categoria munițiilor și sunt utile pentru utilizare.

Organul de urmărire penală a încadrat în drept acțiunile inculpatului Florea Anatolie în baza art. 290 alin. (2) lit. b) Cod Penal RM, adică procurarea, păstrarea și comercializarea armelor de foc și munițiilor fără autorizația corespunzătoare, săvârșite de mai multe persoane.

Instanța de fond a recalificat acțiunile inculpatului în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi - procurarea, păstrarea și comercializarea armelor de foc și munițiilor fără autorizația corespunzătoare.

3. Împotriva sentinței nominalizate a înaintat apel inculpatul Florea Anatolie.

În motivarea apelului declarat, inculpatul a invocat că nu este de acord cu sentința atacată, or instanța de fond a omis probele anexate la materialele cauzei penale și nu a stabilit provocarea din partea lui XXXXX.

De asemenea, în instanța de judecată a fost prezentat un CD și stenograma acestuia, care conține discuția dintre XXXXX și o altă persoană necunoscută, unde se vorbește despre trafic de armament și activitatea lui în această sferă ca provocator. Aici sunt expuse indignările lui XXXXX asupra faptului ca ar fi trebuit să primească suma de 120 mii dolari de la Procuratură, dar a primit doar o mie și atât.

O alta dovada de provocare ignorată de către Judecătoria Botanica este că în timpul procesului de judecată XXXXX a indicat că executa toate instrucțiunile șefilor și anume insista asupra vânzării armei „Ghiurza”. Misiunea unui agent sub acoperire este doar de a aduna informația, dar nu de a provoca comiterea unei infracțiuni.

La una din ședințele de judecată XXXXX și-a schimbat mărturiile, a refuzat mărturiile depuse în cadrul urmăririi penale, inculpatul a cerut ca acesta să fie tras la răspundere, însă instanța de fond a omis să întreprindă careva măsuri în acest sens.

De asemenea, martorul Guja Dumitru a menționat la o ședință de judecată că XXXXX împrumuta sume mari de bani sub diferite pretexte de la persoane cunoscute, inclusiv și cumetri, după care nu îi întoarce, ci îi provoca la infracțiuni pentru a se debarasa de datorii, numindu-se ca agent sub acoperire. Astfel de cazuri sunt cunoscute în jur de cinci, pe care le cunoaște Guja Dumitru. În așa situație se află și el. I-a împrumutat suma de 15 mii euro în anul 2005 pe care nu îi putea obține înapoi.

Referitor la săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) lit. b) Cod Penal RM, se consideră nevinovat, deoarece nu a comis această infracțiune. Dovezile asupra săvârșirii acestei infracțiuni din data de 03 martie 2011 și din 17 martie 2011 lipsesc, doar bănuieli și presupuneri pe parcursul a tot procesul. În procesul efectuării așa-zisei „achiziții de control” nu au fost ridicate de la el nici armament, nici bani, în baza cărora trebuiau să fie întocmite procese verbale. Sunt

doar procese-verbale de ridicare a armamentului de la XXXXX, dar nici o expertiză nu a dovedit implicarea sa în săvârșirea acestei infracțiuni sau ceva în comun cu acest armament sau cu acei bani. În timpul percheziției au fost ridicați niște bani, dar care aparțineau concubinei sale, Osarciuc Ana, și care nu au nici acele serii care le au bancnotele din procesele-verbale de ridicare a banilor în urma așa-zisei „achiziții de control”.

Referitor la condamnarea sa în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod Penal, de asemenea nu este de acord. La caz, este vorba despre samavolnicie, căci a vrut să-și întoarcă banii săi înapoi. De aceea, a acceptat discuția despre armament, dar nu intenționa să facă așa ceva, întrucât nu se ocupă cu vânzarea sau cumpărarea armamentului. XXXXX era acel care insista la un anumit tip concret de armament pe care îl dorea, el în discuții telefonice îl susținea, doar pentru a-și întoarce banii. A luat banii în suma de 4 700 de euro de la XXXXX pentru a-și întoarce măcar o parte din datorie, adică a comis samavolnicie, dar nu a săvârșit escrocherie.

3.1. La data de 23 martie 2016 a înaintat apel avocatul Anatolie Ceachir, în interesele inculpatului Florea Anatolie, solicitând casarea sentinței atacate, rejudecarea cauzei cu constatarea nulității actelor procesuale conform prevederilor art. 94, 251 Cod de procedură penală și pronunțarea unei soluții de achitare în privința lui Florea Anatolie, pe motiv că în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

În motivarea apelului declarat, avocatul a indicat că instanța de fond urma să țină cont că în cadrul urmăririi penale au fost grav încălcate drepturile inculpatului Florea Anatolie nefiindu-i acordat interpret sau traducător în cadrul acțiunilor de urmărire penală și în cadrul prezentării probelor și a materialului cauzei penale, acest fapt a fost confirmat și în ședințele de judecată fiind antrenat interpretul care a participat în ședințele judiciare.

În cazul dat instanța a încălcat drepturile inculpatului garantate de art. 6 § 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece și-a depășit competența acordată prin lege, a manifestat lipsă de imparțialitate, ilegal a favorizat partea acuzării, încălcând prin acest fel de procedură caracterul adversar al procesului penal, precum și principiul egalității armelor, încălcând în același timp și prevederile art. 7 alin. (1), art. 8 alin. (1), art. 17 alin. (3), art. 19 alin. (1), art. 24 alin. (2), art. 25 alin. (3), art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală.

Instanța în pofida argumentelor înaintate de către partea apărării privind încălcarea principiilor legalității, totalmente a ignorat încălcări masive ale normelor legale ce reglementează desfășurarea procedurii penale, comise de către procuror și, prin urmare, condamnând inculpatul contrar legii. Instanța flagrant a încălcat prevederile art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale.

Partea apărării a prezentat în instanța de judecată probe: martorul Guja Dumitru, sentința judecătorească Căușeni, înregistrările convorbirilor telefonice, prin care s-a constatat cu certitudine că XXXXX a mai acționat ca provocator și în alte cauze penale care sau finisat cu încetarea procesului penal sau cu pronunțarea

sentințelor de achitare - probe incontestabile ce confirmă acțiunile de provocator a lui XXXXX, iar împrejurările de fapt sunt identice cu împrejurările prezentei cauze.

Inițiativa și acțiunile active exprimate prin insistență erau din partea lui XXXXX și nicidecum din partea lui Florea Anatolie în vederea realizării armelor. Totodată martorul XXXXX își execută pedeapsa pe cauze de escrocherie, fapt ce impune unele dubii referitor la inițierea cauzei penale, motivul, condițiile și acordul de colaborare fictiv, or, instanța urma să țină cont de toate circumstanțele cauzei și de personalitate persoanelor implicate în vederea expunerii obiective și multilaterale.

Instanța de judecată nu a ținut cont de Jurisprudența națională și CEDO, care indică că, la cercetarea infracțiunilor, instanțele vor ține cont de prevederile alin. (6) art. 30 al Legii privind activitatea specială de investigații nr. 59 din 29 martie 2012, potrivit căreia, investigatorului sub acoperire i se interzice să provoace comiterea de infracțiuni. Aceasta implică sarcina verificării atente a materialului probator administrat, astfel încât să prevină o condamnare a inculpatului care a acționat ca efect al provocării din partea agenților statului sau, după caz, din partea persoanelor private care acționează sub supravegherea agenților statului, întrucât ar exista riscul ca acuzatul să fie lipsit din start de dreptul la un proces echitabil, prin aceasta încălcându-se art. 6§1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului.

Instanța de judecată declarativ și nemotivat a interpretat prezența elementelor infracțiunilor incriminate, art. 290 alin. (2) lit. b), art. 190 alin. (4) Cod penal în acțiunile inculpatului Florea Anatolie.

Ce ține de acuzarea conform art. 290 alin. (2) lit. b) Cod penal, însăși acuzarea este incorectă și irelevantă, deoarece urmărind doar scopul de a acuza fără să fie stabilite și alte persoane de către organul de urmărire penală încadrează acțiunile inculpatului conform indicilor; - de două și mai multe persoane, fapt ce nu corespunde acuzării. Consideră că în cazul dat lipsește fapta infracțională, deoarece există acțiuni de provocare și instigare la comiterea infracțiunii de către XXXXX, confirmate de către martorul Guja Dimitri și materialele anexate, sentința judecătorească Căușeni și înregistrările audio cu stenograma.

Ce ține de acuzarea conform art. 190 alin. (4) Cod penal, la fel lipsesc elementele infracțiunii incriminate, anume latura obiectivă și subiectivă. Luând în considerație declarațiile inculpatului Florea Anatolie și faptul prin care recunoaște că samavolnic și-a restituit o parte din datoria pe care urma XXXXX să i-o achite, consideră că ipotetic acțiunile inculpatului pe acest capăt de acuzare pot fi recalificate pe art. 352 Cod penal, samavolnicia în proporții mari.

4. Prin decizia din 25 ianuarie 2018 a Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind depus peste termen apelul declarat de avocatul Anatolie Ceachir, în interesele inculpatului Florea Anatolie, împotriva sentinței Judecătorești Botanica mun. Chișinău din 02 martie 2016. S-a admis apelul inculpatului Florea Anatolie declarat împotriva sentinței Judecătorești Botanica mun. Chișinău din 02 martie 2016 cu casarea parțială a sentinței, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală privind aplicarea pedepsei penale în baza art. 290 alin. (1) Cod penal și aplicarea art. 84 Cod penal, și s-a pronunțat o nouă hotărâre în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: Inculpatul Florea Anatolie, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal, în baza art. 389 alin. (3) pct. 4) Cod de procedură

penală, raportat la art. 53 lit. g) Cod penal, s-a liberat de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut de art. 60 Cod penal. Inculpatul Florea Anatolie urmează să-și execute pedeapsa stabilită în baza art. 190 alin. (4) Cod penal în formă de 8 (opt) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de gestionarea mijloacelor bănești și a bunurilor materiale pe un termen de 5 (cinci) ani. În rest, dispozițiile sentinței s-au menținut. Termenul ispășirii pedepsei aplicate lui Florea Anatolie se va calcula de la momentul reținerii, incluzând în termenul executării pedepsei a perioadei aflării în arest preventiv și arestului la domiciliu de la 30 iunie 2011 până la 13 august 2013, de la 13 august 2013 până la 02 iulie 2014, inclusiv. Decizia motivată fiind pronunțată în ședință publică 22 februarie 2018, ora 14:00.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, instanța de fond încadrând just acțiunile inculpatului Florea Anatolie în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod Penal, după indicii calificativi - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții mari și art. 290 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi - procurarea, păstrarea și comercializarea armelor de foc și munițiilor fără autorizația corespunzătoare.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod Penal și art. 290 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la motivele invocate de inculpat precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpatului Florea Anatolie și că acesta urma a fi achitat de sub învinuirea adusă, Colegiul Penal a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale, stabilirea și individualizarea pedepsei în baza art. 190 alin. (4) Cod Penal. Instanța de apel a considerat că aceste afirmații ale inculpatului reprezintă opinia subiectivă a lui, or, prima instanță în sentința corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod Penal, și art. 290 alin. (1) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludentei, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptelor și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunilor.

Argumentele expuse de instanța de fond și motivele din sentință pentru a evita repetări inutile, instanța de apel li-a însușit, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în Cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 par. 1 din Convenție, deși obligația instanței să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor

furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fie examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Necăținând la faptul că Florea Anatolie nu și-a recunoscut vina în cele incriminate, Colegiul a considerat că vinovăția lui Florea Anatolie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod Penal, după indicii calificativi - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții mari și art. 290 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi - procurarea, păstrarea și comercializarea armelor de foc și munițiilor fără autorizația corespunzătoare, a fost dovedită și prin următoarele probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel și anume:

- declarațiile martorilor XXXXX, Railean Serghei, Guja Dumitru date în ședința instanței de fond, verificate prin citire în ședința instanței de apel;

- prin probele scrise cercetate de instanța de fond și verificate suplimentar de instanța de apel și anume:

- procesul-verbal de cercetare a materialelor de urmărire și documentare cu ajutorul mijloacelor și tehnicilor moderne, precum și a documentelor întocmite la efectuarea achizițiilor de control și stenogramele anexă parvenite în adresa Procuraturii Generale de la SIS RM, prin care se constată ducerea tratativelor între Florea Anatolie și XXXXX referitoare la procurarea de către ultimul a armamentului, precum și achiziționarea ulterioară a acestuia de către XXXXX;

- ordonanța de recunoaștere și atașare la cauza penală a documentelor din 19.09.2011 și anume a materialelor urmăririi vizuale și documentări efectuate asupra figurantului Florea Anatolie și a achizițiilor de control din 03.03.2011, 17.03.2011, 14.06.2011 pe 18 file 3 suporturi magnetice de model (f.d. 83, vol. I);

- procesul-verbal de ridicare de la XXXXX a pistolului și a încărcătorului cu 30 de cartușe, prin care se confirmă procurarea armamentului nominalizat de la Florea Anatolie (f.d. 85, vol. I);

- procesul-verbal de ridicare a două lansatoare de grenade de model „Muha” prin care se confirmă procurarea armamentului nominalizat de la Florea Anatolie (f.d. 89, vol. I);

- raportul de expertiză balistică nr. 2289 din 01.06.2011, prin care se constată că: pistolul mitralieră, achiziționat de la cet. Florea Anatolie se referă la categoria armelor de foc și este o armă militară de luptă, model AKS-74U; pistolul - mitralieră este în stare de funcționare și util pentru trageri; 30 de cartușe se referă la muniții, sunt cartușe militare de calibrul 5,45 mm (5,45x39) cu lovitură centrală cu glonț de oțel, confecționate în condiții de uzină și destinate pentru efectuarea de trageri din pistoalele-mitralieră de acest tip și sunt utile pentru tragere (f.d. 111, vol. I);

- procesul-verbal de comunicare a raportului de expertiză - în limba rusă (f.d. 114, vol. I);

- raportul de expertiză balistică nr. 560 din 21.06.2011, prin care se constată că: obiectele achiziționate la 17.03.2011 de la Florea Anatolie reprezintă lansatoare de grenade antitanc de tip „RPG-18” (Muha), confecționate industrial în anul 1974 în URSS, care sunt arme de foc de unică folosință, care face parte din categoria munițiilor și sunt utile pentru utilizare (f.d. 115, vol. I);

- ordonanța de recunoaștere și atașare la cauza penală a corpurilor delictive din 19.09.2011 și anume a unei genți sportive de culoare neagră ridicată la de la XXXXX

la 17.03.2011, în care au fost împachetate lansatoarele de grenade de model „Muha” procurate de la Florea Anatolie la 17.03.2011 (f.d. 125, vol. I);

- ordonanța de recunoaștere și atașare la cauza penală a corpurilor delictive din 19.09.2011 și anume a pistolului mitralieră de model „AKS-74U” cu nr. 219177 a încărcătorului de cartușe pe care se află inscripția „Muha” și a două lansatoare de grenade de model „Muha” (f.d. 126, vol. I);

- ordonanța de efectuare a percheziției - în limba rusă (f.d. 129, vol. I);

- procesul-verbal de percheziție din 30.06.2011 tradus în rusă (f.d. 133-135, vol. I);

- ordonanța de recunoaștere și atașare la cauza penală a corpurilor delictive bani în sumă de 2180 de euro și 2312 grivne (f.d. 137, vol. I);

- procesele-verbale de efectuare a interceptării și înregistrării comunicărilor din 11.06.2011 și 11.08.2011 ale lui Florea Anatolie, prin care s-a stabilit faptul ducerii tratativelor de către acesta cu persoana ce conlucrează cu organul operativ de investigație în vederea comercializării armelor (f.d. 166-172, vol. I);

- procesul-verbal de efectuare a interceptării și înregistrării comunicărilor din 12.06.2011 ale lui Florea Anatolie, prin care s-a stabilit faptul ducerii tratativelor de către inculpatul Florea Anatolie cu persoana ce conlucrează cu organul operativ de investigație în vederea comercializării armelor (f.d. 18, vol. II);

- procesul-verbal de înzestrare a persoanei cu tehnică specială din 14.06.2011 și 30.06.2011, prin care se constată că la întâlnirile avute între XXXXX și Florea Anatolie, primul fiind înzestrat cu tehnică specială (f.d. 76, 81 vol. II);

- procesul-verbal de efectuare a interceptării și înregistrării comunicărilor din 15.06.2011 (altor convorbiri în afară de cele telefonice) între suspectul Florea Anatolie și XXXXX, participant la experimentul operativ.

- prin interceptarea și înregistrarea comunicărilor s-a constatat că, la 14.06.2011 între suspectul Florea Anatolie și XXXXX în cadrul achiziției de control ce a eșuat a avut loc o convorbire referitoare la achiziția armamentului și achitarea sumei de bani pentru el în sumă de 4700 euro (f.d. 77, vol. II);

- procesul-verbal de efectuare a interceptării și înregistrării comunicărilor din 30.06.2011 (altor convorbiri în afară de cele telefonice) între suspectul Florea Anatolie și XXXXX participant la experimentul operativ.

Prin interceptarea și înregistrarea comunicărilor s-a constatat că banii primiți de la XXXXX la 14.06.2011 pentru armament (4700 euro) au fost luați de către colaboratorii de poliție de la Florea Anatolie și acesta promite restituirea lor în cel mai apropiat timp (f.d. 82, 89, 93 vol. II);

ordonanța de recunoaștere și atașare la cauza penală a corpurilor delictive din 21.09.2011 (f.d. 125, vol. II);

Astfel, Colegiul Penal, audiind participanții la proces, verificând prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală, cercetare judecătorească în prima instanță și verificate în instanța de apel, a constatat că instanța de fond a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume comiterea de către Florea Anatolie a infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod Penal, după indicii calificativi - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții mari și art. 290 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi - procurarea, păstrarea și comercializarea armelor de foc și munițiilor fără autorizația corespunzătoare.

De altfel, Colegiul a specificat că la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunile incriminate. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

Totodată, Colegiul Penal, analizând declarațiile martorilor XXXXX și Railean Serghei, a considerat că acestea sunt veridice, consecvente, consecutive pe tot parcursul procesului penal, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată, care coroborează cu probele scrise nominalizate mai sus, și dovedesc cu certitudine că inculpatul Florea Anatolie a comis infracțiunile prevăzute de art. 190 alin. (4) și art. 290 alin. (1) Cod penal.

Colegiul Penal a atestat că declarațiile inculpatului Florea Anatolie privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale incriminate se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile martorilor nominalizați supra și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor incriminate.

De asemenea, a menționat că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între declarațiile martorilor și probele scrise care ar trezi dubii nu sunt reținute.

Nerecunoașterea vinei de către inculpat, instanța de apel o apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale

La caz, Colegiul a învederat că din apelul înaintat de inculpatul Florea Anatolie nu rezultă cert care sunt solicitările acestuia - achitarea pe toate capetele de învinuire, recalificarea acțiunilor din art. 190 alin. (4) în art. 352 alin. (1) Cod penal sau trimiterea cauzei spre rejudecare pe motivul unor presupuse încălcări procesuale.

Instanța de apel a constatat că probele prezentate în sprijinul învinuirii, care au fost cercetate în cadrul judecării cauzei în prima instanță și verificate în instanța de apel, confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, acțiunile sale corect fiind încadrate în baza prevederilor art. 190 alin. (4) Cod penal, după semnele calificative - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții mari.

Colegiul a apreciat ca nefondat argumentul inculpatului precum că la caza avut loc o provocare din partea lui XXXXX, în cazul în care actele cauzei denotă contrariul, ori, anume Florea Anatolie i-a propus lui XXXXX procurarea unei arme de foc, după care ultimul s-a adresat organelor de drept.

În speța dată diferită judecării, s-a constatat că colaboratorii organelor de drept au reacționat la denunțul efectuat de martorul XXXXX, care s-a adresat la organul de drept, iar ofițerii s-au limitat la investigarea activității infracționale a inculpatului

Florea Anatolie într-o manieră pasivă, ei nu au exercitat o influență de așa natură, încât să-l determine pe Florea Anatolie la săvârșirea infracțiunii.

Totodată, la materialele cauzei penale se regăsește decizia de autorizare a măsurilor operative de din 01.03.2011 (f.d. 22, vol. I), acordul de colaborare dintre XXXXX și Serviciul Informații și Securitate (f.d. 24, vol. I), procesul-verbal privind achiziția de control din 04.03.2011, prin care s-a procurat automatul AK și 30 cartușe (f.d. 36, vol. I) și procesul-verbal privind achiziția de control nr. 2 din 17.03.2011, prin care s-a procurat aruncătoare de grenade (f.d. 40, vol. I), care demonstrează că anume XXXXX a fost cel ce s-a adresat organelor de drept, la caz nefiind atestată o situație de provocare sau instigare din partea autorităților.

În concluzie, instanța de apel apreciază că acțiunile ofițerilor SIS nicidecum nu au avut efectul unei provocări și instigări la săvârșirea infracțiunii imputate în prezenta cauză penală din partea autorităților statului, ci dimpotrivă, organul de urmărire penală a administrat probe care indică că infracțiunea ar fi fost săvârșită și fără intervenția colaboratorilor organelor de drept, motiv pentru care se respinge ca nefondat motivul invocat de partea apărării precum că în speță ar exista o provocare.

Colegiul Penal de asemenea respinge ca fiind neîntemeiat argumentul apărării precum că au avut loc încălcări procesuale, inculpatului fiindu-i încălcat dreptul la interpret. În acest sens, instanța de apel a menționat că învinuirea i-a fost înaintată lui Florea Anatolie în limba rusă (f.d. 4-5 vol. III) și deci dânsul cunoștea temeiurile acestei învinuiri, iar la finele urmăririi penale dânsul a refuzat a lua cunoștință cu materialele cauzei penale, or, în caz contrar, dacă el și-ar fi exercitat acest drept al său, organul de urmărire penală l-ar fi asigurat cu participarea interpretului.

În privința învinuirii aduse inculpatului Florea Anatolie în baza art. 290, alin. (1) Cod penal, Colegiul a considerat justă soluția instanței de fond, constatând ca fiind dovedită vinovăția acestuia fără careva dubii, or, prin prisma 16, 53, 60 Cod penal, art. 389 Cod de procedură penală, a concluzionat de a-l libera de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

5. Ne fiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 14 martie 2018, avocatul Tudor Coadă, în interesele inculpatului Florea Anatolie a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu rejudecarea cauzei conform prevederilor art. 435, alin. (1), pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, constatarea nulității actelor procesuale conform art. 94, 251 Cod de procedură penală, invocate în cadrul examinării fondului și pronunțarea unei decizii de achitare în privința lui Florea Anatolie, pe motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunilor incriminate.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel a admis erori de drept procedural ce cad sub incidența temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), pct. 8) și 12) Cod de procedură penală;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii de care este acuzat inculpatul;
- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;
- acuzarea nu a dovedit lipsa vreunui element de provocare, fapt ce a fost invocat de apărare la toate etapele judecării cauzei;
- instanța a respins toate demersurile de nulitate a actelor procedurale, iar pe alte demersuri nici nu s-a expus, încălcând egalitatea părților în proces, contrar art.

24 Cod de procedură penală. Acest fapt urma să fie constatat de instanța de apel și să fie corectat;

- în cadrul procesului, începând cu urmărirea penală, a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, încălcări care urmau a fi constatate de către instanță și de către instanța de apel;

- instanța nu a ținut cont de faptul că până la inițierea măsurilor speciale de investigații la cauza penală nu a existat nici un indiciu că inculpatul ar fi fost implicat în vreo activitate criminală. Astfel, Florea Anatolie are reputație bună, nu s-a ocupat cu escrocherii sau vânzări de arme niciodată.

- instanța nu a dat apreciere faptului că organul de urmărire penală nu a avut un rol pasiv în derularea evenimentelor, dar l-a instigat pe Florea Anatolie la comiterea infracțiunii;

- nici instanța de fond și nici instanța de apel nu au clarificat circumstanțele esențiale ce țin de declarațiile contradictorii ale lui XXXXX, astfel apar dubii în veridicitatea declarațiilor acestuia, urma de stabilit cu certitudine care din aceste declarații sunt false;

- nu au fost găsite nici arme nici urme ale armelor sau banilor care se pretinde că au fost în posesia lui Florea Anatolie;

- acuzarea nu a adus dovezi precum că XXXXX este independent și nu este influențat de organele statului;

- instanța de fond nici cea de apel nu a cercetat sub toate aspectele declarațiile lui Florea Anatolie, care a susținut de nenumărate ori că nu a avut intenția de a vinde sau procura arme, dar a avut scop de a-și restitui suma de bani pe care a împrumutat-o lui XXXXX. Iar, faptele date nu cad sub incidența art. 290 sau art. 190 Cod penal, dar sub incidența samavolniciei. Cu atât mai mult că nu poate fi învinuită persoana de comiterea infracțiunii de înstrăinare a armelor și a escrocherii pentru aceiași acțiuni, or persoana are intenția de a înstrăina arma, or persoana are intenția de a înșela despre înstrăinarea unei arme, aceste fapte se exclude reciproc.

Astfel, recurentul a susținut că infracțiunea prevăzută de art. 290 Cod penal nu-i putea fi imputată lui Florea Anatolie, iar fapta de a primi bani de la XXXXX, nu este altceva decât samavolnicie. Fapta dată de a primi bani de la XXXXX este încadrată juridic greșit de către organul de urmărire penală, de către instanța de fond și cea de apel.

- interceptările telefonice și stenogramele convorbirilor telefonice dintre XXXXX și Florea Anatolie, contravin prevederilor art. 94 alin. (1), lipsesc comunicările integrale, lipsește traducătorul, lipsește suportul informativ cu înregistrările originale.

Dea altfel, s-a invocat că Florea Anatolie a fost provocat la comiterea faptelor de care este învinuit. Circumstanță dovedită prin faptul că XXXXX este provocator și are mai multe cazuri de provocare a altor persoane la comiterea faptelor ilegale care au fost constatate, inclusiv prin sentința instanței de judecată, și anume sentința Judecătorei Căușeni de achitare a lui Guja Dumitru, pe motiv că a fost provocat de către XXXXX.

Despre activitatea de provocator a lui XXXXX dovedesc mai multe fapte: suportul de informație Compact Disc, CD și stenograma cu înregistrarea care conține discuția lui XXXXX cu o persoană neidentificată în care are loc discuția despre trafic de armament și activitatea lui în această sferă ca provocator. În discuții se indică clar

indignarea lui XXXXX, ca provocator și de agent care colaborează cu procuratura și despre remunerarea de la procuratură în mărime de o mie de dolari.

Activitatea de provocator este descrisă de însăși XXXXX, care a indicat în una din ședințele de judecată că execută instrucțiunile șefilor și insistă la vânzători să se găsească anume arma de model „Ghiurza”

Martorul Guja Dumitru care a descris amănunțit metoda de lucru a lui XXXXX, care este identică cu cea utilizată și în cazul lui Florea Anatolie. În cazul lui Florea Anatolie, exact ca în cazul lui Guja Dumitru acesta a împrumutat mai întâi suma de bani, ulterior a venit cu intenția de a procura arme de la persoana care XXXXX cunoștea cu certitudine că nu se ocupă de astfel de activități ilegale, iar dacă nu ar fi fost provocat nu ar fi comis astfel de fapte.

6. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia inculpatului, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze, parțial sau total, hotărârea atacată, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de către recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), art. 417 alin. (1) pct. 8), art. 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează că, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea în termeni vagi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit indică că, recurentul în recursul său, drept temeiuri pentru declararea recursului au indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, și anume cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că, temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată.

Colegiul penal lărgit remarcă că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției fiind expusă neclar.

Astfel, în speță, Colegiul atestă că instanțele de judecată nu s-au expus în mod explicit, ferm, asupra elementului de provocare, în cazul în care partea acuzării nu a dovedit lipsa vreunui element de provocare, necătînd la faptul că partea apărării la toate etapele procesului penal s-a referit la acest aspect.

Instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor demersurilor, înaintate de partea apărării, de nulitate a actelor procedurale, contrar prevederilor art. 24 Cod de procedură penală, care statuează că urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sunt separate și se efectuează de diferite organe și persoane. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

De altfel, Colegiul reține că instanța de apel nu a ținut cont de argumentul apelantului, și nu i-au dat apreciere în coraport cu actele cauzei și poziția părților, prin care a indicat că până la inițierea măsurilor speciale de investigații la cauza penală nu a existat nici un indiciu că inculpatul ar fi fost implicat în vreo activitate criminală, acesta având o reputație bună.

Mai mult, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au clarificat circumstanțele esențiale ce țin de declarațiile contradictorii ale lui XXXXX, precum și a refuzului acestuia de a depune declarații, astfel, apărând dubii în privința veridicității declarațiilor acestuia.

Totodată, nu s-a reținut și nu s-a dat o apreciere corespunzătoare faptului că la inculpatul Florea Anatolie nu au fost depistate careva arme, bani, ci doar se pretinde că au fost posesia acestuia.

Colegiul Penal lărgit ține să menționeze că atât instanța de fond cât și instanța de apel nu au cercetat sub toate aspectele declarațiile inculpatului Florea Anatolie, care a susținut de nenumărate ori că nu a avut intenția de a vinde sau procura arme, dar a avut scop de a-și restitui suma de bani pe care a împrumutat-o lui XXXXX, fapte ce în opinia acestuia ar putea fi încadrate ca samavolniciei.

De asemenea, instanța de recurs constată că instanțele de judecată nu au dat aprecierea cuvenită afirmațiilor inculpatului, prin care a indicat că nu poate fi învinuită persoana de comiterea infracțiunii de înstrăinare a armelor și a escrocherii, pentru aceiași acțiune, în cazul în care persoana ori are intenția de a înstrăina arma, ori are intenția de a înșela despre înstrăinarea unei arme, fapte se exclude reciproc, iar faptele au fost încadrate juridic greșit de către organul de urmărire penală, instanța de fond și cea de apel.

Colegiul Penal lărgit, de asemenea, stabilește că instanțele de judecată ierarhic inferioare, recunoscându-l vinovat pe inculpatul Florea Anatolie de comiterea infracțiunilor incriminate, necătînd la faptul invocării de acesta a provocării din partea lui XXXXX, nu au verificat probele în ansamblu – din punct de vedere al

coroborării lor, apreciind unilateral și selectiv probele administrate, motivând defectuos aspectul de provocare a inculpatului la comiterea infracțiunii.

În conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală, (1) Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. (2) Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. (3) Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. (4) Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Prin prisma normei precitate, Colegiul Penal lărgit evidențiază că, în speță, hotărârea în mare parte se întemeiază pe declarațiile lui XXXXX și probele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigație, contrar prevederilor art. 101 alin. (5) Cod de procedură penală, care statuează că hotărârea de condamnare nu se poate întemeia, în măsură determinantă, pe declarațiile martorului protejat sau pe probele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații.

Mai mult decât atât, Colegiul penal lărgit studiind materialele cauzei a ajuns la concluzia că, instanța de apel a menținut sentința primei instanțe fără a se expune asupra tuturor argumentelor și problemelor indicate și în cererile de apel declarate de către inculpat, or, instanța de apel la judecarea apelurilor se conduce de regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel (*vezi art. 414 Cod de procedură penală*).

În acest sens, Colegiul penal lărgit subliniază că, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Intima convingere se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

De asemenea, Colegiul penal lărgit reiterează că argumentele instanței de apel cu referire la alegațiile apărării privind provocarea inculpatului la comiterea infracțiunii, sunt lipsite de claritate și precizie, ori, indicarea cauzelor pronunțate de către Curtea de la Strasbourg în acest sens, fără a face o corelație cu starea de fapt reținută în speță, se echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Mai mult decât atât, instanța de recurs ordinar indică că, instanțele de fond la cercetarea infracțiunii imputate inculpatului, urma să țină cont de prevederile art. 30 alin. (6) al Legii privind activitatea specială de investigații nr. 59 din 29.03.2012, și să indice cu precizie constatările acestora în urma verificării atente a materialului probator administrat, astfel încât să prevină o condamnare a inculpatului care a acționat ca efect al provocării din partea agenților statului sau, după caz, din partea persoanelor private care acționează sub supravegherea agenților statului, întrucât ar exista riscul ca acuzatul să fie lipsit din start de dreptul la un proces echitabil, prin

aceasta încâlcindu-se art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului

Subsecvent, Colegiul penal reamintește că, orice declarație că acuzatul a fost provocat la săvârșirea infracțiunii urmează a fi analizată de către instanțele de judecată în hotărârile sale și este sarcina acuzării să demonstreze că nu a fost o provocare.

În această ordine de idei, Colegiul penal constată că, instanța de fond la pronunțarea sentinței nu s-a expus asupra acestui fapt, astfel obligația revenindu-i instanței de apel, care în partea descriptivă a deciziei urma să evalueze dacă acțiunile provocatorului privat au avut efectul provocării și dacă infracțiunea putea fi comisă fără intervenția provocatorului.

Astfel, Colegiul penal lărgit susține că, instanța de apel a pronunțat o decizie lipsită de o motivare clară, contrară garanțiilor dreptului la un proces echitabil stabilite la art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului, or, jurisprudența CtEDO indică faptul că, „... rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.”(cauza Fomin vs Moldovei din 11 octombrie 2011, nr. 36755/06).

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că, temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că, nemotivarea clară și concisă a soluției pronunțate de către instanța de apel reprezintă prin sine neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel, ce se consideră eroare de drept și este temei pentru recurs.

Colegiul penal lărgit indică că eroarea comisă de către instanța de apel nu poate fi corectată în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității hotărârii, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația cu strictețe să respecte prevederile art. 414 Cod de procedură penală, să înlăture erorile enumerate mai sus, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor prezentate, să studieze și corect să aprecieze juridic materialele cauzei în tot ansamblul lor, să țină seama de cele expuse în prezenta decizie legate de justa apreciere, sub toate aspectele, complet și obiectiv a tuturor împrejurărilor cauzei, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererile de apel și recurs și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Se admite recursul ordinar declarat de inculpatul Florea Anatolie XXXXX, reprezentat de avocatul Tudor Coadă.

Se casează total decizia din 25 ianuarie 2018 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală privindu-l pe Florea Anatolie XXXXX cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 25 iunie 2020.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Galina Stratulat